14-16 Temmuz July 2011, İstanbul

TÜRKİYE-ABD FORUMU

(STRATEJİK VİZYON BELGESİ)

TÜRKİYE - ABD FORUMU

"Yeni Dönem Türkiye- ABD İlişkileri: Fırsatlar ve Riskler"

14-16 Temmuz 2011, İstanbul

Türkiye- ABD ilişkilerinin son dönemde kötüye gitmesiyle alakalı birçok yorum mevcuttur. İkili ilişkiler; "ortak tarih", Türkiye ve Ermenistan arasındaki ilişkilerin normalleşmesi, Türkiye'nin İran'la ilişkileri ve bilhassa tartışmalı Türkiye-Brezilya-İran nükleer zenginleştirme takası teklifi meselelerinden olumsuz yönde etkilenmiştir. Özellikle ABD Kongresi ile yaşanan bariz gerginlik; Türkiye-İsrail ilişkilerinin Gazze Filosu olayı üzerine kötüye gitmesinin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Bütün bu unsurlar gelişmiş, sağlam ve karşılıklı fayda sağlayan ikili ilişkilerin her birine zarar verme eğilimini artırmaktadır.

Irak, Orta Asya ve Afganistan'da oldukça iyi yöndeki Türkiye-ABD iş birliğine rağmen Türkiye'nin "Komşularla Sıfır Sorun" yaklaşımını benimseyen daha aktif bölgesel dış politikası Bölge'de ve ABD'nin bazı çevrelerinde endişe uyandırmıştır. Uluslararası sistemde çok kutupluluk ve birçok ülke tarafından benimsenen iddialı politikalar görünen birçok sorun hakkındaki yaygın konsensüsü sorgulamakta ve bu kaygıları artırmaktadır. İran ve İsrail hakkında farklı algılayışların vurgulanmasından dolayı, Türkiye-ABD ilişkilerinde yeni bir kriz çok da olası sayılmaz. Resmî ve gayri resmi düzeyde artan soğukluk, iki millet arasında daha samimi, daha iyi bilgilendirilmiş, daha sürdürülebilir bir diyalog ihtiyacını ortaya koymuştur.

Türkiye, ABD için kilit müttefik olmayı sürdürmektedir ve hala ABD'yi fazlasıyla önemli bir ortak olarak görmektedir. Bu iki ülke Orta Doğu'da barışı ve istikrarı destekleme, terörizme ve köktenciliğe karşı mücadele, açık ve küresel bir ekonomiye teşvik etme, güvenli enerji taşımacılığı sağlama, Karadeniz'de, Kafkaslar'da ve Orta Asya bölgelerinde güvenliğin sağlanması, Birleşmiş Milletlerle yararlı iş birliğinin devamı gibi ortak çıkarları paylaşmaktadır. Böylesine önemli çıkar örtüşmesi, karşılıklı yararlı iş birliği için gelecek vaat eden spektrum fırsatı sağlamaktadır. Obama'nın İslam Dünyası'na ve Türkiye'ye ulaşma çabaları göz önünde tutulduğunda, bu işbirliği özellikle uygun görünmektedir.

Ancak bugün Türkiye - ABD ilişkileri daha önce sahip olduğu stratejik kaliteden yoksundur ve özellikle Körfez ve Orta Doğu gibi kritik konularda gitgide farklı görüşleri açığa çıkarmaktadır. "Model Ortaklık"

beklentileri şöyle dursun; iki taraf da güncel konu alanlarının ötesini görebilmenin zor olduğu kanısında olup gerçek çıkarları ile siyasi amaçları arasında etkili bağ kurmakta zorluk yaşamaktadır. Bu ilişki yapısı, her iki ülke için de daha geniş stratejik çıkarlara hizmet edebilmesi adına genişletilmeli ve derinleştirilmelidir. Çok boyutlu şekillenen dünya güç sistematiği içerisinde Türkiye - ABD ilişkilerinin ifade edilen "model ortaklık" niteliği kazanabilmesi için, yalnızca siyasi ve stratejik temelli değil, her parametrede karşılıklı derinlik oluşturacak bir yapıya doğru yönelmesi gerekir**.**

Türkiye - ABD Forumu bu amaçla oluşturulmuştur. Senede bir gerçekleştirilecek Forum'un; Türkiye ile ABD arasındaki ilişkileri geliştirmesi, güçlendirmesi ve her iki ülkenin Bölge'deki ve daha geniş alanlardaki çıkarlarını yükseltecek fırsatları ve fikirleri ortaya koyan bir platform olarak hizmet sunması hedeflenmektedir.

Forum'un ana teması ve alt temaları aşağıdaki gibidir.

Ana Tema: "Yeni Dönem Türkiye - ABD İlişkileri: Fırsatlar ve Riskler"

Alt Temalar:
- Türkiye - Ermenistan İlişkilerinin Normalleştirilmesi ve "Ortak Tarih" Terimiyle Birlikte Anılması
- Orta Doğu'da Barış ve İstikrar: Türkiye - ABD İş Birliği
- Türkiye - İsrail İlişkileri: Yeni bir Bölgesel Paradigma
- Türkiye - AB İlişkileri ve ABD
- AB Ortak Güvenliği ve Savunma Politikaları Ekseninde Türkiye, NATO ve ABD'nin Rolü
- Enerji Güvenliği, Enerji Kaynağı Politikası ve Fırsatlar
- ABD'nin ve Türkiye'nin Karadeniz - Kafkas Politikaları
- Afganistan ve Orta Asya: Olası İş Birliği Alanları
- İran ve Bölge: ABD ve Türkiye'nin Yaklaşımları
- Irak ve Bölge: ABD ve Türkiye'nin Yaklaşımları